Поштарина плаћена у готовом

НОВИ САД
петак,
9 септембра 1938
Година IV — Бр. 201 (985)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

Док се са једне стране тврди да је у Нирнбергу оболео

Г. Хенлајн је у највећој тајности отпутовао у Чехословачку!

Нирнберг, 8 септембра (А. А.). Нарочити Авас-ов дописник јавља:

Сазнаје се да је г. Хенлајн напустио Нирнберг и отпутовао за Чехословачку, пошто је претходно имао разговор са г. Хитлером. Његов одлазак се држи у највећој тајности. Г. Хенлајн ће се вратити у Нирнберг вероватно сутра. У суботу ће присуствовати чају који приређује министар иностраних послова г. фон Рибентроп, коме ће присуствовати и г. Хитлер

Г. ХЕНЛАЈН ОБОЛЕО?

Нирнберг, 8 септембра. (А.А.) — Специјални дописник Аваса јавља:

Вођ Судетско-немачке странке г. Хенлајн, који се налази у Нирнбергу као гост г. Хитлера, оболео је од назеба и по савету лекара не сме напустити собу.

ЛОНДОНСКА ШТАМПА ОСУЂУЈЕ ПИСАЊЕ „ТАЈМСА"

Лондон, 8 септембра. (А.А.) — Рајтер јавља:

Лондонски листови осуђују сугестију „Тајмса" о отцепљењу Судетске области од Чехословачке.

„Дејли Телеграф" изјављује да оваква сугестија претставља кобан ударац изгледима за мирно решење спора и да охрабрује судетске Немце у њиховој непомирљивости, као и да збуњује чехословачку владу, што у многоме отежава деликатну улогу лорда Рансимана.

УЗНЕМИРЕНОСТ РУМУНСКЕ ШТАМПЕ

Букурешт, 8 септембра. (А. А.) — Агенција Стефани јавља:

Јутрошња румунска штампа је врло узнемирена због вести из Прага и Нирнберга о прекидању преговора између странке Судетских-немаца и чехословачке владе.

Листови доносе званично саопштење које је издато у Прагу у вези са последњим догађајима. Они сматрају да су предлози прашке владе максимални уступци које влада може да учини и претстављају велику жртву од стране г. др. Бенеша.

Г. ЧЕМБЕРЛЕН СЕ ВРАТИО У ЛОНДОН

Лондон, 8 септембра. (А. А.) — Рајтер јавља:

Претседник г. Чемберлен стигао је у Лондон из Шкотске и одмах отишао у Даунинг Стрит.

Г. КРОФТА ОДЛАЗИ У ЖЕНЕВУ

Праг, 8 септембра. (А. А.) — Авас јавља:

Министар иностраних послова г. др. Крофта отпутоваће у недељу за Женеву, где ће присуствовати заседању Савета Друштва народа.

—o—

РАЗМЕШТАЈ ЈАПАНСКИХ ДИПЛОМАТА

Токио, 8 септембра. (А. А.(— ДНБ јавља:

„Ничи Ничи" доноси вест да је јапанска влада решила да генерала Осину пошаље за јапанског амбасадора у Берлин, а тамошњег амбасадора г. Тога за амбасадора у Москву. Досадашњи амбасадор у Лондону г. Јошида биће позван у Токио, а замениће га г. Шигемицу. Јапански амбасадор у Риму г. Хота биће исто тако позван у Токио. Његов наследник биће г. Сиратори.

—o—

За време Београдског сајма између Будимпеште и Београда биће пуштени у саобраћај специјални брзи моторни возови

На нашој територији возови ће се задржавати у Суботици и Новом Саду. — Раздаљину од Новог Сада до Београда преваљиваће за један сат

За време трајања Београдског сајма, почев од 11 септембра, мађарске државне железнице, у споразуму са нашом железничком управом, пустиће на линији Будимпешта — Београд у саобраћај један пар брзих моторних возова „Ганцове" фабрике. Воз ће полазити из Пеште у 7,15 часова, из Новог Сада у 11, а у Београд ће стизати у 12 часова у подне. Из Београда воз ће полазити у 18,20, из Новог Сада у 19,20, а у Пешту ће стизати у 23,05 часова. На нашој територији воз ће се заустављати само у Новом Саду и Суботици. Раздаљину од Суботице до Београда преваљиваће за 2,10 часова, а од Новог Сада до Београда за свега један час. Моторни воз имаће само другу класу са 64 седишта, тако да ће путници морати унапред да резервишу себи места код бироа „Путника" у Новом Саду и Суботици. Цена вожње је редовна цена друге класе брзих возова. На овим возовима важиће све повластице, као и сајамске, до 50 од сто. Веће повластице не важе за саобраћај ових возова.

Пуштањем у саобраћај ових возова наша железничка управа жели да их испроба на нашој територији, односно на линији Суботица — Београд, пошто постоји план да се на овој линији уведе сталан саобраћај оваквих возова чија је брзина знатно већа од редовних брзих возова.

—o—

Г. ДЕ ВАЛЕРА У ЛОНДОНУ

Лондон, 8 септембра. (А.А.) — Рајтер јавља:

Г. Де Валера стигао је у Лондон на путу за Женеву.

—o—

Несрећа конструктора авиона г. Потеза у лову

Париз, 8 септембра (А.А.) — ДНБ јавља:

Познати француски конструктор авиона г. Анри Потез јуче је страдао за време лова. Потез је рањен из ловачке пушке у лице и одмах је пренет на клинику, где му је извађено једно око.

15 септембра војвођански добровољци прославиће свечано 20-огодишњицу пробоја Солунског фронта

Двадесетогодишњица ослобођења и уједињења прославиће се необично свечано. Одбор за прославу ове велике националне свечаности, на чијем је челу г. др. Јован Латинчић, решио је да се, као прва етапа, прослави 20-огодишњица пробоја Солунског фронта. Организација ове прославе повереча је Месној организацији ратних добровољаца у Новом Саду.

Не само у Новом Саду, него и у свим већим градовима Војводине 15 септембар, годишњица пробоја Солунског фронта, прославиће се веома свечано. У Новом Саду се очекује тога дана долазак великог броја добровољаца из унутрашњости.

Поводом прославе у Новом Саду Месна организација ратних добровољаца издала је следећи проглас:

„Да би ова свечаност била што импозантнија, позване су све националне организације, сва културна, просветна, хумана друштва и сталешка удружења да са свима својим члановима узму корпоративног учешћа на овој историској свечаности.

„Уједно се позива и СВЕ ГРАЂАНСТВО Новог Сада и околине да узме видног учешћа на прослави пробоја Солунског фронта, да Нови Сад, као национални и културни центар Војводине, изрази своје признање и захвалност огромним жртвама наше народне војске, које су положене у темеље наше велике и слободне отаџбине; да ода хвалу и славу оном херојском покољењу које је на врховима својих бајонета донела слободу у овим крајевима; да манифестује нашу високу националну свест и непоколебљиву веру у народно и државно јединство; да манифестује оданост и неизмерну љубав према нашем узвишеном младом Краљу.

„Браћо добровољци, позивајући све грађанство, на првоме месту апелујемо нас вас, да сматрате својом светом дужношћу да сваки без изузетка суделујете на тој свечаности. Име и част добровољачка то од вас тражи".

Претседник Новосадске општине г. Коста Миросављевић отпутовао на годишњи одмор

Дужност претседника Општине до 1 октобра вршиће г. др. Бранко Магарашевић

Претседник Новосадске општине г. Коста Миросављевић наступио је данас свој годишњи одмор. За време његовог одмора, који ће провести у Рогашкој Слатини, заступаће га први већник на листи градских већника г. др. Бранко Магарашевић директор Мушке реалне гимназије Краља Александра Првог. Г. др. Магарашевић се јуче вратио са свога годишњег одмора, који је провео у Загребу и на Бледу, те је данас већ преузео дужност претседника општине. Предајући дужност г. др. Магарашевићу г. Миросављевић је изразио жељу да се већ ових дана одржи једна конференција градских већника на којој би се саслушали иницијативни предлози градских већника у погледу комуналних питања новосадске општине која нису обухваћена његовим комуналним програмом који је изнео пред Градско веће долазећи на чело новосадске општине. Како сазнајемо ова конференција градских већника, под претседништвом г. др. Магарашевића, одржаће се у најскоријем времену.

РОЂЕНДАН Њ. В. КРАЉА

прослављен је свечано широм целе Војводине

У Ср. Карловцима

Срем. Карловци, 8 септембра. — Овде је врло свечано прослављен шеснаести Краљев рођендан. Град је осванув искићен многобројним државним заставама.

У 9 часова одржано је у римокатоличкој цркви свечано благодарење којем су присуствовали претставници власти и грађанство са ђацима.

У 10 часова у српској православној Саборној цркви свечаном благодарењу присуствовали су претставници власти и државних установа, а грађанство је потпуно испунило цркву. Службу Божју служио је Преосвећени епископ г. Викентије са 16 свештеника, а на јектенија је одговарао хор овдашњег Соколског друштва. После благодарења епископ г. Викентије одржао је врло леп говор о значају данашњег празника ,истичући врлине нашег Краља.

Соколско друштво одржало је у гимназиској дворани свечану седницу, којој је поред великог броја сокола, присуствовао и епископ г. Викентије са целокупним свештенством.

Седницу је отворио старешина Соколског друштва г. др. С. Симеоновић-Чокић, поздравио све присутне и одржао врло леп говор у којем је, поред осталог ,рекао: „Наш Краљ је дете нашег народа, потомак славне крви и моћног Дома Карађорђевића. Његова бујна младост симболично се спаја са младошћу наше државе. Његова личност већ сада се оцртава двема цртама: озбиљношћу карактера и великом дружевношћу. То су одлични предзнаци за Краљев будући позив.“

Соколски хор је отпевао државну химну, коју су присутни саслушали стојећи, а на крају су бурно клицали Краљу и Југославији.

Затим је г. С. Теодоровић изнео постигнуте резултате друштва у прошлој години соколске петолетнице.

После тога хор је отпевао словенску химну „Хеј Словени“, па је прослава закључена.

ж. м.

У Вршцу

Вршац, 8 септембра. — Уочи рођендана Њ. В. Краља Петра II Вршац је био искићен југословенским заставама. У излозима свих радња истакнуте су биле слике Њ. В. Краља. У предвечерје пред градском кућом, искупила се огромна маса света. Фасада градске куће преливала се у тробојном светлу електричних сијалица, којима је био илуминиран цео трг. Над балконом, у оквирена сијалицама и јеловим лишћем, висила је велика слика Њ. В. Краља.

У 19.30 на збориштy су били постројени: војна музика, почасни одред војске, претставници надлештава чланови певачких друштава, часници привредних задруга, сталешких удружења, спортских организација, културних, националних и хуманих установа, одред ватрогасаца са музиком, грађани и војници ван строја. Маса од 5000 лица, сврстана у поворку, са две музике, почасним одредом војске и преко десет застава кренула је градским улицама кроз које се проламао раздрагани узвик из свију грла:

— Живео наш млади Краљ Петар Други!

— Живела велика и снажна Југославија . . .!

Прозори су бљештали у светлу свећа и сијалица. Са балкона градске куће поворку је поздравио претседник општине г. др. Велимир Југа, На балкону су се поред претседника налазили још и генерал г. Драгољуб Станковић, чуковник г. Радосав Перовић, архијерејски намесник прота г. Светозар Стојановић и други. Затим је на тргу, повео коло претседник г. др. Југа.

6 септембра одржана су благодарења у свим богомољама У 9.15 соколи су одржали свечану скупштину. Српско црквено певачко друштво отпевало је неколико родољубивих песама под вођством диригента г. Ивана Котова. Соколски часници гг. Душан Хопе, Ристо Одавић и Вељко Булић одржали су говоре.

Око 10 часова, пред српском саборном црквом, постројена су три екадрона коњице у ратној опреми, под командом пуковника г. Перовића. Огромна маса света похитала је у цркву. Молепствену литургију служио је архијерејски заменик, прота г. Мита Момировић, са шесторицом свештеника. Прота г. Светозар Стојковић одржао је проповед о врлинама династије Карађорђевића и надама које југословенски народ полаже у младог Краља Петра Другог.

После службе изведен је дефиле питомаца Музичке школе и коњице Вршачког гарнизона.

Око 11 часова одржано је молепствије у синагози, на коме су се искупили сви овдашњи грађани јеврејске вероисповести и многи припадници других конфесија

У подне, претседник општине је примао честитања у градској кући.

У вече, официри вршачког гарнизона приредили су другарско вече.

У Старој Пазови

Стара Пазова, 8 септембра. — Рођендан Његовог Величанства Краља Петра Другог Стара Пазова је са својим грађанима најсвечаније прославила. Соколско друштво је преузело иницијативу и окупило на прославу сва друштва и установе у месту, чији су претставници дошли на свечану седницу у Соколски дом.

Пре подне одржана су благодарења и молепствија за дуг живот нашег младог Краља. У 11.30 одржана је у Соколском дому свечана седница, коју је отворио старешина сокола г. И. Каролаћ, директор Грађанске школе. После њега говорио је претседник општине г. М. Ковач који је зажелео младом Краљу срећну будућност. Његов говор био је пропраћен бурним овацијама Њ. В. Краљу Петру Другом, династији Карађорђевића и Југославији. Затим је г. Д. Дивљак прочитао поздравни телеграм Њ. В. Краљу Петру Другом, који је упућен маршалату Двора.

После подне одржане су утакмице у одбојци између чланова Сокола Ср. Карловци и Старе Пазове. Победили су домаћи са 2:0 Увече је Соколско друштво приредило успелу дечју — нараштајску академију.

З. Д

У Ади

Ада, 8 септембра. — На веома свечан начин прослављен је петнаести рођендан Њ. В. Краља Петра Другог у Ади. Уочи дана одржана је успела бакљада, уз учешће свих месних организација и великог броја грађанства, које је улицама клицало Краљу и Краљевском дому. Поворка се зауставила код споменика Краља Петра I Ослободиоца. Ту је, у име општинске управе, говорио претседник општине г. Нестор Јаковљевић на државном језику а г. Антун Јеч, учитељ, на мађарском језику. Г. Арпад Епштајн, трговац, говорио је у име Јевреја.

Ада је 6 септембра била сва окићена зеленилом и државним заставама. У 8 часова изјутра отпочела је свечаност, у којој су видног учешћа узели обвезници течаја телесног васпитања, којих је било преко 2000. Од омладинаца формирана је поворка, којој су се прикључила сва национална, културна и просветна друштва.

Поворка се зауставила пред Општинском кућом. Ту је бележник г. Жарко Јаковљевић одржао омладини говор о значају дана.

После тога одржано је благодарење у свим богомољама.

Соколско друштво одржало је свечану седницу. О значају дана говорили су г.г. Нестор Јаковљевић, претседник општине, Светислав Пецић, зам. старешине Соколског друштва, Радосав Веселиновић, претседник Удружења резервних официра и ратника, и др. Димитрије Бешлић, адвокат

По подне је одржано народно веселе.

Увече, у кафани „Централ“, Удружење рез. официра и ратника приредило је веома успело другарско вече.

И. М. К.

У Апатину

Апатин, 8 септембра. — Соколско друштво Апатин прославило је дан рођења свога Узвишеног Старешине Њ. В. Краља Петра Другог на најсвечанији начин. Прослава је почела у 10 и по часова у Соколани, која је била премалена да прими све учеснике. Сем припадника Сокола присуствовали су прослави претставници државних и самоуправних власти, изасланици културних и националних друштава, ученици грађанске и осн. школе и родољубиви грађани Апатина. Пре свечане седнице одржано је благодарење за здравље и дуг живот Њ. В. Краља у месној римокатоличкој цркви и јеврејској богомољи, а затим пријем и честитања код Среског начелника.

Свечану соколску седницу отворио је старешина друштва г. др. Милан Вакањац јавни бележник. После поздрава југословенској застави хор чланова отпевао је соколски поздрав и државну химну. Преко Управе Савеза СКЈ упућена је поздравна депеша и честитка Узвишеном слављенику. О животу, васпитању и школском образовању Њ. В. Младог Краља говорио је старешина г. др. Вакањац. Посланицу Управе Савеза СКЈ прочитао је г. Стеван Спасић, професор грађанске школе. Кратко предавање о Соколској Петровој Петолетници држао је начелник друштва г. Светислав Драпшин. Ученици и ученице грађанске школе, припадници Сокола, декламовали су пригодне песме о Младом Краљу. Затим је извршена свечана предаја малих књижица „Пут у соколски живот“, које је послао на поклон Савез СКЈ соколској омладини. Реч Соколској деци приликом ове предаје одржао је г. Иван Семелић, школски надзорник. После тога хор чланова отпевао је соколску химну „Хеј Словени“, те је старешина завршио свечану седницу, која је у сваком погледу лепо изведена.

У Чуругу

Чуруг, 8 септембра. — Свечана прослава рођендана Њ. В. Краља Петра II почела је још у понедељак у вече, када је приређена величанствена бакљада и поворка, у којој су узели учешћа претставници свих месних хуманих и националних организација са заставама. Поворка се кретала главним улицама, па се задржала пред општинском кућом, где је општински већник г. Паја Тапавица претседник месне Аграрне заједнице, одржао говор. Маса је непрекидно клицала Краљу и Краљевском Дому.

На сам рођендан одржана су благодарења у свим црквама. У 11 часова Соколско друштво је одржало свечану седницу, коју је отворио старешина г. Радосав Срећков.

У Книћанину

Книћанин, 8 септембра. — Рођендан Њ. В. Краља прослављен је овде врло свечано. Уочи свечаности, постројена је чета од 300 омладинаца пред општинском кућом, затим чета ватрогасаца, а ту су били и претставници свих организација, као и многобројно грађанство. Бакљада је, у поворци, продефиловала улицама. Учествовали су чланови Културбунда и Немачког певачког друштва. **(Дан).**

У Мариолани

Мариолана, 8 септембра. — Прослава Краљевог рођендана отпочела је походом импозантне поворке ватрогасаца, чланова певачког друштва, омладине обавезног телесног васпитања, школске омладине и целокупног грађанства.

По повратку поворке поздравио је народ бележник г. Јован Ст. Максимовић, дирљивим говором.

После службе божје одржана је свечана академија у општинској дворани. На академији су говорили г. г. Јован Ст. Максимовић, бележник, Јосип Корнаут, римокатолички жупник, Марко Аврамовић, управитељ основне школе, Ото Мајстрик, учитељ и на завршетку претседник општине Јулиус Тирк који је позвао присутне грађане да буду лојални, као и до сада, а нарочито је скренуо пажњу омладини на пут којим треба да иде.

Увече су одржане две успеле забаве. *(Дан)*

Цела Барања прославила је врло свечано Краљев рођендан

Бели Манастир, 8 септембра. — Цела Барања прославила је рођендан Њ. В. Краља Петра Другог на најсвечанији начин. Изјутра у свим местима одржана су богослужења у храмовима, а после тога у основним школама су приређена јавна предавања у којима је изложен значај великог празника.

У Дарди, после богослужења, г. Славко Николић, дарђански прота, одржао је пред претставницима власти и корпорација дирљив национални говор у коме је приказао велики значај ове светковине. Пошто у Батини нема православног храма, богослужење је отслужено у римокатоличкој цркви у присуству среског начелника г. Вјекослава Анојчића и великог броја грађанства.

На државном добру Беље, у Кнежеву ,такође је приређена импозантна свечаност поводом прославе рођендана Њ. В. Краља Петра Другог. Богослужење је отслужено у римокатоличком и православном бељском храму.

У Белом Манастиру такође је приређена велика свечаност. Све зграде биле су искићене државним заставама, док су прозори скоро сваке куће били искићени тробојкама са натписом: „Живео Краљ“.. О значају славља говорио је беломанастирски прота г. Милутин Петровић.

Брањина је са својим вредним становницима на дирљив начин прославила рођендан свога Краља. После богослужења, које је обавио заслужни прота и сенатор г. Стеван Михалцић, одржано је предавање о важности светковине. Г. Михалцић је изложио маси значај прославе која се слави у целој земљи на најсвечанији начин. **Д. Ј.**

У Белој Цркви

Бела Црква, 8 септембра. — У Белој Цркви је прослава Краљевог рођендана била величанствена. На бакљади узео је учешћа, поред разних друштава, и велики број грађана. Пре подне у дугој поворци продефиловала је сва војска, за њом четници и соколи. После богослужења соколска поворка отишла је у соколану где је одржана свечана седница.

Увече је одржана академија у „Бургу“.

У Дарди

Дарда, 8 септембра. — У Дарди је свечано прослављен Краљев рођендан. Уочи дана била је бакљада уз велико учешће грађанства, са музиком. Среског начелника, као претставника власти поздравио је претседник општине г. Стеван Херт. Одговорио му је и захвалио срески начелник г. Коларовић. Пре подне су одржана благодарења у свим црквама. Пригодни говор је одржао протојереј г. Славко Николић. Соколско друштво приредило је свечану седницу. О значају дана говорио је друштвени просветар г. Станко Вучковић. Посета је била обилна. После званичног програма срески начелник је примао честитања.

У Бездану

Бездан, 8 септембра. — Цело село је узело учешћа у свечаној прослави рођендана Њ. В. Краља Петра Другог. У понедељак увече Ватрогасна чета је приредила занимљив и велики ватромет, који су Безданци у великом броју са великим уживањем посматрали. У уторник пре подне одржана су благодарења у свима храмовима. Увече је приређен банкет, коме су присуствовали најугледнији грађани. Пало је више срдачних и топлих здравица за Њ. В. Краља Петра Другог, Коме су сви присутни приредили бурне овације.

У Алибунару

Алибунар, 8 септембра. — У Алибунару је, на веома свечан начин прослављен рођендан Њ. В. Краља Петра Другог.

После благодарења, која су приређена у свим одвашњим богомољама, пре подне је одржана седница Соколског друштва, која је била испуњена лепим програмом певања и рецитација, које су извели чланови алибунарског соколског и осталих културних и просветних друштава. Увече је приређена просветна академија, коју је отворио лепим говором г. Милован Милутиновић, просветар Соколског друштва. После изведених неколико лаких позоришних комада, отпевала је, врло лепо, неколико народних песама, мала дванаестогодишња соколица Ракила Живанов уз пратњу соколског тамбурашког оркестра.

У Шиду

Шид, 8 септембра. — У свечаностима прославе рођендана Њ. В. Краља Петра Другог поред претставника цивилних и војних власти, учествовало је и целокупно грађанство. Специјалан одбор имао је задатак да састави програм свечаности. На челу одбора био је претседник Шидске општине г. Сима Субић.

У понедељак у вече приређена је бакљада и опход кроз град. Све куће су биле окићене државним заставама. а за време бакљаде био је цео град илуминиран. Програм свечаности био је веома леп и обилан. Учествовала су сва национална, културна, хумана и остала удружења са целокупним чланством. *(Дан)*

У Врднику

Врдник, 8 септембра. — Рођендан Њ. В. Краља Петра Другог прослављен је ове године уз нарочито велико учешће народа, као никад досада. Уочи рођендана на Старој рударској колонији формирана је огромна поворка, у којој су, поред Сокола, узели учешћа рударски радници и остало становништво, са музиком на челу.

Поворка је прошла читаво насеље Врдника и зауставила се пред Управом рудника, где је студент Паун Ивковић одржао краћи говор.

Сутрадан, око 9 сати, у Новој касини одржало је Соколско друштво свечану седницу. Затим је формирана велика поворка, са музиком на челу, која је кренула у православни храм, где је одржана свечана служба Божја. Пошто сав народ из поворке није могао стати у храм, он је и око цркве клечао на коленима и топло се молио Богу за дуг живот и будућу срећну владавину младога Краља.

После свечане службе, поворка је дошла пред Општински дом, где је претседник општине Милан Јевтић одржао краћи говор. После говора народ је послуживан закуском, музика је свирала кола, а народ је играо.

За цело време прославе народ је одушевљено клицао Њ. В. Краљу и Краљевском Дому Карађорђевића. **(Дан)**

Политички живот

Конференција ЈРЗ у Апатину

Апатин, 8 септембра. — У недељу пре подне одржали су чланови Месне организације ЈРЗ у Апатину широ конференцију. Велика сала гостионице Шилер била је дупком пуна. У име Месног одбора отворио је конференцију заменик претседника г. др. Милан Вакањац, јавни бележник, који је изабран за претседника збора.

Г. др. Вакањац у своме једночасовном говору изложио је подробно досадашњи трогодишњи рад Краљевске владе на челу са претседником г. др. Миланом Стојадиновићем. Изнео је ликвидацију земљорадничких дугова, снижење земљарине, осигурање радника и приватних намештеника, јавне радове на грађењу жељезничких пруга и путева, организовање радништва у Југословенски раднички савез, коме је вођа Министар социјалне политике г. Драгиша Цветковић, као и велике успехе у спољној политици који се огледају у томе да, остајући верни Друштву народа, живимо у пријатељству са свима суседним државама и искрено сарађујемо са својим савезницима на очувању светскога мира.

На крају је извршена попуна Месног одбора, у који је изабрано око 40 нових чланова, претставника појединих професија и делова града.

Умро је велики добротвор Сокола Миша Станковић

Петровград, 8 септембра. — У санаторијуму у Београду преминуо је јуче директор и главни акционар Српске штедионице у Петровграду Миша Станковић.

Пок. Миша Станковић узимао је током неколико деценија живог учешћа у јавном животу Петровграда. Дуго година радио је у Соколу, чији је и велики добротвор. Био је члан управе Обласног одбора Јадранске страже у Петровграду, члан надзорног одбора Среског одбора друштва Црвеног крста, претседник Друштва за заштиту деце, претседник Дечјег дома, члан Ротари клуба. Пок. Станковић био је и већник Трговинско-индустриске коморе у Петровграду.

Пок. Миша Станковић налазио се на лечењу у бањи Липик. Ту се разболео, те је пренесен у санаторијум у Београд, где је умро од грипозног запаљења плућа. **(Дан).**

—o—

Рад нашег сликара г. Добровића откупила Интернационална галерија у Венецији

На биеналној сликарској изложби у Венецији били су заступљени и петорица наших познатих сликарских уметника. Они су са својим лепим и уметничким радовима изазвали општу пажњу публике и признање критичара. На тој изложби је био изложен и један велики рад нашег познатог војвођанског сликара г. Петра Добровића и та слика је откупљена за Модерну интернационалну галерију слика у Венецији. Овај завидан успех г. Добровића значи, да су наши савремени сликари почели успешно да конкуришу најбољим сликарским снагама у Европи и ван ње.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЧЛАНОВА ИЗВРШНОГ ОДБОРА ЈРЗ

У клупским просторијама Југословенске радикалне заједнице одржана је у уторак конференција чланова Извршног одбора ЈРЗ. На овој конференцији претресано је питање организације странке у Новом Саду. Одлучено је да ће ових дана једна специјална депутација под вођством г. др. Обрада Милутиновића, потпретседника Месног одбора ЈРЗ и банског већника, посетити претседника Народне скупштине г. Стевана Ћирића. На овом састанку претседника Месног одбора г. Стевана Ћирића са претставницима странке у Новом Саду донеће се одлуке у погледу будућег рада ЈРЗ у Новом Саду.

МИНИСТАР Г. СТАНКОВИЋ ПОЧАСНИ ПРЕТСЕДНИК САВЕЗА ПРИВРЕДНИХ ЗАДРУГА

Сомбор, 8 септембра. — Под претседништвом г. Гавре Рашића, у Сомбору је, у просторијама Бачког пољопривредног удружења одржана ванредна скупштина Савеза привредних задруга.

На предлог претседника, изабран је за доживотног почасног претседника Министар пољопривреде г. Светозар Станковић.

Претседник г. Рашић реферисао је о оснивачкој скупштини Главног задружног савеза, у коме је Савез привредних задруга, у управи, добио три места

У управвни одбор Савеза привредних задруга изабрани су као нови чланови г.г. Тихомир Калмар и Антун Дворачек. *(Дан)*

Из Уредништва

Упозоравају се Новосађани да се појавио варалица који обилази грађане, нудећи им неке слике и услуге од стране редакције „Дана“. Умољавамо свакога код кога би се овај варалица појавио да га одмах пријави полицији. Против њега већ су неки угледни новосадски трговци поднели пријаву. Варалица се претстављао као аквизитер Бовић из Београда и претставник уредништва „Једнакост, братство и слога“ у Београду, која се „редакција“ наводно бави продајом неких слика.

Продајна цена слика је 30—50 динара. Бовић је купцима обећавао да ће сваки онај који купи слику за 30 динара имати право трипут да оглашује у „Дану“. Тако му је успело да су многи куповали слике. „Аквизитер“ Бовић дао је сваком признаницу о примљеној своти. Он је имао штампане признанице са печатом своје „редакције“. Разуме се да се убрзо превара открила, јер су купци увидели да тај Бовић нема никакве везе са редакцијом и администрацијом „Дана“. Међутим, слике су куповане искључиво због огласа, јер слике по себи не претстављају никакву вредност. Поред осталих, шефу кривичне полиције поднео је пријаву против Бовића и индустријалац г. Милан Саратлић. Г. Родољуб Маленчић одмах је повео истрагу и известио о случају свеградове, а дао је истовремено тачан лични опис варалице. За Бовићем је расписана потерница.

Премију од пола милиона динара добио сиромашни занатлија у Старом Бечеју

Стари Бечеј, 8 септембра. — На јучерашњем вучењу Државне класне лутрије премију од 2 милиона добила је срећка број 56.864. У Старом Бечеју брзо се сазнало да је тамо продана једна четвртина ове срећке и да ју је купио један занатлија од филијале „Путника“ у Старом Бечеју. Шеф филијале г. Бора Петљански, када је примио извештај да се срећа насмешила његовој колектури, одмах је констатовао и име срећног купца.

Интересантно је, међутим, да ова срећка није била потпуно исплаћена. Власник срећке је пуки сиромах, занатлија, који једва може издржавати себе и своју велику породицу. Он има и неколико деце. Занатлија је увек тачно плаћао. Иако је пропустио последњи термин, знало се да ће он тачно удовољити својим обавезама, те нико од тога није правио питање.

Стога је, поред свега тога, г. Петљански решио да се згодитак у целости исплати занатлији. Он га је одмах позвао к себи и саопштио му радосну вест. У први мах занатлија је мислио да се ради о некој шали. Али када му је г. Петљански предао своту од пола милиона динара и тражио да му примитак новца потврди (срећка му није била ни издата, јер није била исплаћена), јадни занатлија није знао шта ће од радости.

Занатлија је имао доста дугова, али је био познат као необично вредан и исправан човек. Овај случај изазвао је у Старом Бечеју и околини велику сензацију. Међутим нико не завиди овом човеку, јер је познат као добар Србин, добар занатлија и примеран домаћин.

Узбудљива хајка за дрским лоповом у Малом Иђошу

Мали Иђош, 8 септембра. — У крчму Јована Шандора ушао је прек синоћ непознати човек, елегантно одевен, и тражио од крчмара да му у посебној соби сервира вечеру. Тек што је непознати остао насамо, он се ушуњао у стан крчмарев и спаковао већу количину одела, рубља и других ствари од вредности. Убрзо се кроз задња врата створио на улици, где му је стојао бицикл.

Шандор је приметио, да га непознати покрао и са својом послугом пошао у потеру за лоповом, који је брзо бежао на бициклу. На његову несрећу, пакет са украденим стварима се отворио и одело је пало између точкова бицикла. Лопов је тада морао да стане. Његови гониоци су га стигли и одузели му кадене ствари. Док су они прегледали ствари, да утврде да ли је све ту, лопов је поново узјашао бицикл и продужио да бежи. Неки пролазници са бициклима пошли су сада у хајку за дрским крадљивцем.

Лопов на бициклу успео је да уђе у двориште удове Антона Балажа Изнутра је закључао капију, тако да његови гониоци нису дуго могли да продру у двориште. Лопов је у дворишту оставио свој шешир и бицикл и успео ипак да умакне. Полиција је повела истрагу. Претпоставља се да је и бицикл украден, јер на њему нема броја.

—o—

Чантавирског поседника већ по трећи пут покрали лопови

Чантавир, 8 септембра. — За кратко време, непознати, вероватно исти, лопови су на салашу Ласлоа Дакаја већ по трећи пут извршили смелу крађу. Прошле ноћи су крадљивци однели сву живину Дакајеву, неколико стотина комада кокоши, пилића, гусака и патака. Поседник је чуо шушкање и лупу у живинском дворишту, али кад је изишао са пушком, није више нашао ни живину ни лопове. Жандармерија трага за лоповима.

—o—

Точак му здробио ногу

У новосадску Државну болницу пренет је Сава Сегедински, земљорадник из Мола, коме је јуче, у близини Новог Сада, точак кола, у којима се возио са својим оцем, скрхао десну ногу. У болници је пренет и Јосип Хорват, радник из Ср. Карловаца, кога је једно непознато лице ударило ашовом по глави.

О КРАЉЕВОМ РОЂЕНДАНУ

Југословенска национална организација „Карађорђе“ приредила је специјалним бродом излет у Сланкамен

Тек што се Нови Сад био смирио од одушевљених манифестација, које су Новосађани приредили своме младом Краљу, ипак многи су били, налазећи се још под дубоким утисцима, у рано јутро на ногама. Журило се ка пристаништу, где је свечано јискићен чекао брод да кроз који трепутак крене са излетницима ЈНО Карађорђе за Сланкамен.

Вођ пута г. Милош Јојкић, чиновник Банске управе, још једном се распитује да није неко изостао. Сви су на окупу.

Затрештали су маршеви на палуби, млађи се окупили, а старији, жене и деца спустили се у кабине да се склоне од оштрог јутарњег зрака. Жагор је настао. Сви су се забављали на свој начин, тако да је са сваког краја брода допирала песма и веселе коме није било краја.

На броду је и госпођа Јованка Црњански, позната радио певачица, која је са својом гитаром, певајући искључиво народне песме што је било у складу са свечаношћу, створила пријатан штимунг.

Зачас би се све умирило да се одадужна пошта одушевљеним поклицима младом Краљу и Дому Карађорђевића.

Време је неосетно измицало... Лева и десна обала Дунава постале су јасније. Видик се избистрио... Нисмо се нигде задржали и, најзад, после два сата пријатне вожње указао се пред нама Сланкамен.

На североисточној ивици китњастог Срема, где Фрушка Гора у Дунав силази, лежи знаменити Стари Сланкамен. Диван положај каквог је ретко где видети. Народ је већ био у свечаном руху, спреман да у заједници са излетницима прослави рођендан Њ. В. Краља.

Одмах са брода пошли смо на свечану седницу Градског већа, затим у цркву на благодарење и, најзад, на свечану академију у Основну школу. Општински бележник г. Шиме Имбришић говорио је о Младом Краљу и заслугама Дома Карађорђевића. Просветар Друштва прочитао је посланицу Савеза сокола Краљевине Југославије. Затим је говорио вођ пута г. Милош Јојкић, који се, између осталог, захвалио на дочеку и учешћу на прослави.

Пре и после подне разгледао се град, старе зидине и слано купатило.

Сланкамен је добио своје име по Салану, словенском војводи, кога су Мађари потукли. Али ово је тумачење нетачно. Поуздано се може тврдити да су први славенски насељеници то име дали своме месту по сланом извору — Сланачи. Сланкамен је у осмом веку припадао Францима, а од њих је Фрушка Гора своје име добила. У Сланкамену је била главна станица Шајкашке флотиле која се све до скора одржала. Сланкамен се на неколико места спомиње и у народним песмама.

Када би се обратила мало већа пажња Сланкамен би ускоро постао једно наше лепо туристичко место. Мештани су свесни тога, па су почели са пошумљавањем околине. Слано купатило успешно лечи ишијас и реуму, али, нажалост, не поклања му се довољна пажња, тако да купатило није искоришћено у довољној мери.

После подне одржана је успела академија, на којој је као главна атракција певала гђа Црњанска.

Нешто пре девет часова крепули смо натраг у Нови Сад. Веселе, које се није прекидало преко целог дана, настављено је. Док се палуба тресла од кола и музике, песма се дискретно провлачила кроз ову буку и губила се тамо негде на Дунаву. Многи су већ посустали и задремали. Они којима се није спавало остали су на палуби, скоро непомични, замишљени. Опет се само чуо шум воде и фијук ветра. Засенчене обале Дунава, које су овај пут спорије промицале јер смо ишли уз воду, скраћивале су нам видик и побуђивале на размишљање.

Око поноћи стигли смо у Нови Сад, прилично уморни, али ипак са пријатним утисцима.

Д. М.

—o—

Малери које је изазвала олуја у Бачком Градишту

Бачко Градиште, 8 септембра. — У Бачком Градишту је пре два дана беснела јака олуја. Ветар је дувао орканском снагом и носио собом и теже предмете. На насипу крај канала Краља Петра ветар је оборио кола натоварена сламом. Срећом, кочијашу који их је терао, ништа се није десило.

Кад је ветар најјаче беснео, гђа Ирена Сиснер, наставница забавишта бројала је на улици свој новац. Ветар јој је при томе однео седам стотинарки. Новац је мало касније пронашла школска послужитељка Криста Цвејановић и вратила га наставници.

Бискуп г. Лајчо Будановић на одмору у Врњачког Бањи

Суботица, 8 септембра. — Бачки католички бискуп г. Лајчо Будановић отпутовао је јуче из Суботице за Врњачку Бању. Он ће тамо провести дуже времена на одмору. За време бискуповог отсуства, замењиваће га у дужностима прелат г. Блашко Рајић.

—o—

Повољни резултати жетве у хатару Малог Иђоша

Мали Иђош, 8 септембра. — Као и у целој средњој Бачкој, и у хатару Малог Иђоша овогодишња жетва житарских производа је испала изнад најоптимистичких очекивања. На шест хиљада јутара иђошки земљорадници су пожњели пшеницу, која је по катастралном јутру дала просечан принос од 12 метричких центи. У вршидби, у хатару села учествовало је десет вршалица. Пољопривредни радници су потпуно задовољни са својом овогодишњом зарадом, која је била знатно већа него ранијих година. Квалитет пшенице је одличан, на многим местима тежина пшенице премаша осамдесет килограма. Поред семена и пшеничног зрна за хлеб, за становништво од 6500 душа, остаће у Малом Иђошу за продају ове јесени око 50.000 метричких центи пшенице.

—o—

Почела кампања у врбаској шећерани

Нови Врбас, 8 септембра. — Већ неколико дана у нововрбаској шећерани почео је пријем нове шећерне репе. Квалитет и количина нове репе су задовољавајуће. Са прерадом шећерне репе фабрика је почети 10 септембра.

—o—

Таласи преврнули чамац код Бездана

Бездан, 8 септембра. — Овде је јуче дувао јак ветар који се нарочито осећао на Дунаву. Било је таласа више од једног метра високих. Чамац Милоша Ковачевића, радника из Гајића, ветар је посред Дунава преврнуо. Дављеник је у последњем тренутку спасен.

—o—

Успео вашар у Темерину

Темерин, 8 септембра. — У Темерину је одржан традиционалан земаљски вашар, који се приређује сваке године на дан Свете Розалије. Због сточне заразе одржана је само продаја коња, као и продаја разне робе. Вашар је одлично успео. На вашару су 169 коња измењали власнике.

—o—

УНАПРЕЂЕН КОМАНДИР ЖАНДАРМЕРИСКЕ ЧЕТЕ У ПЕТРОВГРАДУ

Петровград, 8 септембра. — У име Њ. В. Краља, указом Краљевских Намесника, на предлог Министра војске и морнарице, жандармериски мајор г. Милан Ковинчић, командир петровградске жандармериске чете, унапређен је у чин потпуковника. **(Дан).**

Данашњи програми у биоскопима

APOLLO

5-7-9 час

Хари Бор

у свом до сада најбољем филму

Патриот

ODEON

5-7-9 час

Монументални филм

Подморница Д 1

гл. ул. Пат О' Бријен и Жорж Брент

URANIA

5-7.15-9.15 час

Весели велефилм

ЊЕНА ВЕЛИКА МАТУРА

Ханс Мосер и Тео Линген

Снижене летње цене

РЕКС

5-7-9.15 час

Магда Шнајдер

Ханс Шенкер

у филму

Музика за тебе

Полиција у Бачкој Тополи открила тајно састајалиште љубавних парова

Бачка Топола, 8 септембра. — Орган среског начелства, коме је поверена дужност да надзирава гостионице и крчме у бачкотополском срезу и спречава ширење тајне проституције, утврдио је сада да су се у гостионици Александра Макана тајно састајали неки љубавни парови. Среско начелство казнило је Макана са 1080 динара, а ако то не би платио, на осам дана затвора.

—o—

Пијани железничар изазвао крваву тучу на сенћанској дрвари

Сента, 8 септембра. — На дрвари Александра Клајна дошао је у пратњи Цигана свирача јуче пијани железнички радник Гавра Липовић. Чиновник дрваре Стеван Партош позвао је пијаног радника да се са својим свирачима удаљи са дрваре. Липовић је на то Партоша двапута ошамарио. Услед снажних шамара Партошу су испала два зуба. После тога је Липовић извадио бритву из џепа и њоме напао чиновника. Овај се бранио једном цепаницом, којом је пијаног железничара распалио по глави. Липовић је претрпео лакше повреде. Он је одведен у затвор сенћанске полиције.

—o—

У Србобрану је ухваћен лоповски трио који је крао кукуруз и детелину

Србобран, 8 септембра. — Полиција је на салашу Дунђерског ухапсила Лазу Парошког, Фрању Забоша и Каменка Бојанића, за које је утврђено да су из једног амбара на салашу украли двоја кола кукуруза, једна кола детелине, као и двоја кола муари.

Убиство у центру града

Револвером убио жену

што није исплатила лоз који је на вучењу Класне лутрије добио 100.000 динара

Убица, домар Мита Павлов после извршеног злочина сам се пријавио истражном судији

Данас пре подне, око 10 и по часова, домар палате велепоседника г. др. Гедеона Дунђерског, која се налази у Илије Огњановића улици, убио је своју жену из револвера. Он се одмах пријавио код истражног судије г. Милана Папричића, а овај је одмах известио Управу полиције о крвавом догађају. Када је полиција дошла у палату Дунђерског, нико није знао шта се у њој одиграло пре кратког времена. После кратког времена доведен је на лице места убица и у присуству судских власти извршен је увиђај.

Мита Павлов, домар, 52 године стар, бивши жандарм и полициски стражар, пре годину дана постао је домар у палати г. др. Гедеона Дунђерског. Домарева жена, Софија, рођена Лаћки, стара 42 године, била је веома марљива и уредна жена, која је много радила у кући. Мита је био, такође, савестан у у своме послу, али је био познат као свађалица и инаџија. Био је стално намргођен и између њега и његове жене често је долазило до свађе.

Шта је претходило крвавом догађају, има тек да установи истрага.

Убица се сам пријављује истражном судији

Нешто око 11 часова истражни судија г. Милан Папричић известио је шефа кривичног отсека полиције г. Родољуба Маленчића да му се пријавио Мита Павлов и рекао да је убио своју жену.

Г. Маленчић је са органима кривичне техничке полиције одмах пошао у палату Дунђерског. Стан домара налази се на левој страни палате, у сутерену, и састоји се из собе и кујне. Када су полицајци ушли у домарев стан, одмах са десне стране, поред зида, испред постеље, главом према зиду, лежала је непомично Софија Павлов. Из њене главе цурила је крв и она је већ била мртва када су је полицајци пронашли.

Г. Маленчић је позвао судску комисију и послао два агента да доведу на лице места убицу.

На вест о овом крвавом убиству у центру града, у палати у којој се налази велики број кирајџија, после неколико минута, дошли су новинари. Пред зградом се сакупила огромна маса света, а у самој кући, пред улазом са дворишта Краљице Марије, групи новинара придружили су се станари палате и неки људи који су познавали прилике брачног пара Павлов.

Шта се одиграло пре убиства, нико није знао од присутних. Једна госпођа, која станује на првом спрату, изгледа, познаје добро убијену Софију и њенога мужа.

— Софија је пре неколико месеци купила срећку Класне лутрије. То је био лоз једне четвртине, али им је то било тешко плаћати. Мита је често пребацивао својој жени, прича госпођа са првог спрата, да она баца новац за непотребне ствари. Пре месец дана, Софија није обновила срећку пете класе за главно и највеће вучење, и тај лоз је извучен недавно са згодитком од 100 хиљада динара. Од тога времена супружници су се стално свађали.

Госпођа још није ни завршила своје причање, када се групи приближио један малишан, блед, болно јецајући.

— Ао, Боже!... То је Урош! Јадни сине, шта си дочекао! вичу људи.

— Зар то уради тата? узвикнуо је мали Урош, четвртошколац, син убијене Софије.

„Увек сам говорио мами да ће јој тата доћи главе"...

Малишан је силом покушао да уђе у стан да види маму. Одвели су га код суседа, али он ту није хтео да остане, јер је стално тражио да види тату, кад га полицајци буду довели.

— Увек сам говорио мами да ће јој тата доћи главе!... јецао је мали Урош.

Жене које су се налазиле у близини брисале су сузе и све жалиле малог Уроша који је остао без оца и мајке.

— Известите о свему лекара др. Стевана Лаћког, који живи у Бешки, он је мамин брат! умолио је мали Урош једног чиновника канцеларије г. Дунђерског.

У стану домаревом, који је чист и веома уредан, влада највећа чистоћа и ред. Када је неколико минута пре доласка полицајаца ушао у домарев стан г. Васа Радић, власник завода за дезинфекцију, помислио је да домарка спава на патосу. Он је био први који је нашао на мртво тело убијене жене, али није имао појма да је она убијена.

Интересантно је, када је г. Маленчић упитао где се налази домарев стан, нико у кући није имао ни појма шта се у његовом стану одиграло.

Истражни органи доводе убицу на место злочина

Око 12 и по часова, колима за спасавање доведен је из Окружног суда убица Мита Павлов. Пред кућом дочекала га је маса света. Он је био гологлав, пристојно одевен, веома блед у лицу, али се на њему није примећивала нарочита нервоза, када је улазио у стан, у коме је два сата раније убио своју жену.

Увиђај су извршили истражни судија г. Милан Папричић, државни тужилац г. Велимировић, судски лекар г. др. Ђорђе Ђеремов и шеф кривичне полиције г. Родољуб Маленчић.

Шта каже убица

Приликом саслушања Мита Павлов је изјавио да је између њега и његове жене често долазило до свађе. Између осталог, она му је стално пребацивала да не ради ништа у кући и да она све послове сама мора да свршава. Према признању убице, он је јутрос отишао код неке своје познанице да донесе воду. Кад се вратио ,жена му је пребацивала, зашто у својој кући неће ништа да ради и због тога је дошло до жестоке свађе. Према изјави убице, Софија га је прва ударила.

Убица је, затим, хладнокрвно испричао како је својој жени распалио шамар и зграбио гуму за воду, ударивши је њоме по леђима. Трагови тога ударца откривени су на женином мртвом телу. У том тренутку, убици се учинило да је његова жена пошла према камину, где је лежао реролвер. Он је продухитрио жену, зграбио пре ње револвер и испалио један метак. Она је, изгледа, покушала да му револвер отме, настало је гушање и рвање и после тога је Мита испалио и други метак, који је Софију погодио у леву страну грудног коша, изнад самог срца.

Настала је страховита борба, према изјави убице, на живот и смрт. Жена је покушала да побегне из собе. Он је, каже, изгубио разум, а када му је жена рекла: „Сада ћемо се обрачунати!" испалио је и трећи метак који је погодио плафон, а затим четврти који је жену смртно погодио у десно ухо, прошавши кроз ушну опну у мозак.

Убица Павлов изјављује да се много каје због свог дела. Умолио је да се његове ствари предају његовом пријатељу г. Николи Добрићу, берберину из Вилова, који је настањен у Новом Саду.

После саслушања Мита Павлов је одведен у судски затвор, а мртво тело Софијино пренето је у просектуру Државне болнице.

Пред палатом у којој се ова крвава драма одиграла, налазио се мали Урош са својим кумом г. Танаском Јовановићем, типографом, и тужним гласом, јецајући, добацио своме оцу када су га агенти спроводили:

— Тата, зашто си то урадио?...

Б.

—o—

Аћанска полиција казнила око 100 бициклиста због непрописне вожње

Ада, 8 септембра. — Аћанска полиција је повела поступак против више од стотине бициклиста, за које је, на несумњив начин, утврђено да су се често огрешили о саобраћајне прописе. Они су сви сада строго новчано кажњени. Полиција позива све сопственике бицикла, да се строго придржавају саобраћајних прописа, јер ће казне убудуће бити још строжије.

Крађа у стану учитељице у Бачком Градишту

Бачко Градиште, 8 септембра. — Непознати лопови увукли су се прошле ноћи кроз прозор у овдашњу основну школу, те су из собе учитељице Маре Илијашке однели хаљине и платно, у вредности преко 1500 динара. У то време учитељица је била на путу, тако да крађу нико није приметио. За провалницима жандармерија трага.

Полудели месар који је тешко ранио безданског трговца спроведен у Ковин

Бездан, 8 септембра. — Фрања Рајтер, месар, у нападу лудила, тешко је касапским ножем пре неколико дана ранио безданског трговца бициклима Фрању Јанковића. Рајтер је, према мишљењу сомборских лекара, душевно тешко поремећен и њему нема лека. Стога је Рајтер јуче упућен у завод за умоболне у Ковину.

СУЂЕЊЕ БИВШЕМ РЕЖИСЕРУ НОВОСАДСКОГ ОКРУЖНОГ СУДА

И поред стручног мишљења да је урачунљив, Милош Стојановић и даље упорно ћути

Стојановић, нем и погурен, седи мирно на оптуженичкој клупи, а на питања не даје одговора

Веће Окружног суда у Новом Саду отпочело је суђење бившем режисеру новосадског Окружног суда Милошу Стојановићу, који одговара за утају званичног новца у износу од 946.522 динара. Као што је познато, Стојановић је ухапшен још априла 1935 године, када је изасланик Главне контроле г. Влајић испитао његов рад и утврдио да је Стојановић извршио низ утаја, у ништа мање него 383 случаја. Стојановић је рукозао судским депозитима, а утаје је вршио на тај начин што је чинио лажно књижење, а нека службена акта уништио је.

Није сензационална само висина проневерене своте, него је још сензационалније понашање овог некада угледног господина. Већ за време истраге Милош Стојановић понашао се необично. Касније је престао да говори, као да се заклео да више никада у животу неће проговорити ни једну једину реч. На сва питања Милош Стојановић одговарао је ћутањем, а давао је утисак човека који не разуме шта му се говори и који, чак, није свестан ни своје околине.

Природан утисак био је да је режисер Окружног суда одједном — пореметио умом.

Тако је Стојановић доспео у Душевну болницу у Београду, где су психијатри имали да испитају његово душевно стање. После испитивања у времену од 20 месеци утврђено је да је Стојановић наследно оптерећена и мало вредна неуропатска и психопатска особа, која је, поред тога, одавно одана ексцесивном пићу. (Тиме је још јаче оптерећен његов урођени абнормални инстинкт. Према мишљењу Душевне болнице, Стојановић се у таквом стању налазио и у време када је извршио кривична дела, те се, обзиром на телесне и душевне дефекте, има сматрати битно смањено урачунљивим у погледу одговорности.

Претрес Милошу Стојановићу одржан је 16 марта о. г., али је Стојановић ћутао и на питања није давао одговора. На предлог његовог браниоца г. др. Ивана Шкреблина, предмет је упућен на мишљење Главном санитетском савету. Имајући у виду налаз Душевне болнице, Главни санитетски савет дао је мишљење да Стојановићева неуропатска и психопатска конституција није у стању да умањи његову пуну урачунљивост, те се, из тога разлога, има сматрати потпуно урачунљивим и одговорним.

После овога, сада је заказан нов претрес. За ову расправу владало је у јавности велико интересовање, обзиром на то што се није могло предвидети какво ће држање заузети Стојановић после стручног мишљења да је — нормалан.

У 8.30 часова један судски стражар увео је Милоша Стојановића у судску дворану. Ушао је тихо и лаганим кораком пришао оптуженичкој клупи. Стари, умазани шешир положио је десно до себе и затим је лагано сео. Сео је погрбљен и, како је сео, више се није помицао. Тело му је седело мирно, укочено, као приковано; једино се проседа глава окретала, сасвим лагано, око своје осовине — врата који се до дна увукао у оковратник тамног, шареног одела. Док још судије нису ушле у судску дворану, Стојановић је пребацио леву ногу преко десне и немо посматрао своју жуту ципелу и патос испред себе. Тело му се све више повијало и он је седео дубоко погрбљен, нем, умртвљен. Да, али на махове, осећало се, пролазило је кроз његово тело нешто попут струје. То је захватало нарочито његова рамена, и тада би се десно раме осетно трзнуло.

Судије улазе, а Стојановић је нем; као да се све ово њега ништа не тиче.

Претседник већа г. Иван Коштуница прозива Стојановића. Он — не чује, не покреће се.

— Ходи овамо, Милоше Стојановићу! узвикује претседник повишеним гласом.

Он се не помиче.

Претседник се обраћа стражару:

— Гурни га мало!

Стражар је подигао умртвљеног човека са клупе. Овај је одмах устао и пришао столу судског већа. Руке је угурао у џепове панталона и овако стао пред претседником већа.

— Теби је данас суђење Милоше Стојановићу... рекао му је претседник повишеним гласом. Скрећем ти пажњу да говориш, ако хоћеш да говориш. Јеси ли разумео?!

Стојановић ћути, а претседник наставља:

— Овде је дошао извештај од Главног санитетског савета да си урачунљив. Ако хоћеш говори, а боље ти је да говориш. Хоћеш да говориш или нећеш?

Стојановић ћути и немо се враћа оптуженичкој клупи. Седа, леву ногу опет пребацује преко десне и посматра своју жуту ципелу.

Претседник диктира у записник: позван и упозорен, ускраћује одговор на сва питања.

Државни тужилац г. Велимир Велимировић, у изводу, чита оптужницу, која обухвата 71 страницу куцану машином, те би је у целости требало читати цело пре подне. Међутим, ни бранилац није тражио да се оптужница чита у целости. Стојановић је ионако не слуша, а осталима је позната.

Државни тужилац прилази Стојановићу и узвикује:

Стојановићу!

Он ћути.

Државни тужилац ставља му своју руку на раме и пита га благо:

— Нећеш да говориш?

Стојановић ћути, али она необична струја опет је прожела његово тело и десно раме се трзнуло.

Прочитан је, затим, исказ оптуженог пред истражним судијом. Претседавајући утврђује када је Стојановић преузео дужност режисера. Бранилац г. др. Шкреблин каже да се сећа да је Стојановић дошао 1924.

— Одмах смо приметили, каже г. др. Шкреблин, да је Стојановић настран. Онако заврнут. Мислим да су и г. судије тада имале исту импресију.

Из записника истражног судије види се да је Стојановић тада још говорио, и то прилично опсежно. Признао је тада да је вршио утаје званичног новца, али је додао да не може утврдити висину утајене своте, јер о томе није водио евиденцију. Каже да је сав утајени новац употребљавао на усавршавање једног убојног проналаска, намењеног земаљској одбрани.

Прешло се, затим, на испитивање појединих тачака оптужнице. То је био дуготрајан посао. За цело време Стојановић је седео, погрбљен, оборене главе. Лева нога још увек пребачена преко десне. Трзаји су сада учестали. Сада су прожимали већ и лево раме; рамена се дрхтаво и нервозно издизала, врат се још дубље увлачио у оковратник, глава се још јаче повила наниже. Али само тренутак: убрзо се тело смирило и у њему је владао утисак тишине.

Тек у 10.10 часова Стојановић је изменио положај свога тела на оптуженичкој клупи: пребацио је десну ногу преко леве — и то је било све.

За то време суд је претресао поједине ставке оптужнице. У погледу неких ставака бранилац г. др. Шкреблин истицао је приговор застарелости.

Суђење се наставља сутра.

С. Ф.

Бања „Русанда“ — Меленци (Банат)
је најлековитија блатна бања Југославије
Искористите још до 1 октобра јевтине цене:
Паушалне цене лечења и то: стан, исхрана, купање, лекарски преглед, кур-такса, музичка такса и послуга за

10 дана лечења	730.—	663.—	430.— динара
20 дана лечења	1360.—	1228.—	7 5.— динара
	I кл.	II кл.	III кл.

За оне који имају право на повластице још јевтиније.

Трговинско-индустриска комора у Петровграду основала је са одобрењем г. Министра трговине и индустрије I бр. 33.300 938

Средњу техничку школу

са правом јавности која има **машински, архитектонско-грађевински и електротехнички отсек.**

У Средњу техничку школу коморе могу се уписивати **ученици оба пола из целе земље** који нису старији од 17 година а имају положену малу матуру гимназије, реалне гимназије или реалке или завршни испит грађанске школе.

Упис се врши до 16 септембра о. г. у уреду Трговинско-индустриске коморе у Петровграду. Предавања почињу 19 септембра 1938 год.

Скупштина Савеза одгајивача свиња и оваца у Сомбору

Сомбор, 8 септембра. — Овде је, у просторијама Бачког пољопривредног друштва, одржана ванредна скупштина Савеза одгајивача свиња и оваца, којој је претседавао г. др. Сава Богдановић.

Између осталога, претресано је и питање размене нерастова за приплод, па је решено да се ово спроведе у дело још ове године. У неколико срезова измениће се приплодна грла, у циљу расног укрштавања.

Скупштина је одлучила да ће, по узору пашњака ждребади, уредити и пашњак за мушку јагњад, те ће Банска управа моћи за потребе народног овчарства набављати са тога пашњака добра приплодна грла.

Пословни потпретседник г. Петар Меркл поднео је скупштини извештај о уновчењу вуне. Изнео је да се у министарству пољопривреде сада ради на једној уредби, према којој ће домаћу вуну преузимати Призад по одговарајућој цени ,а домаћа индустрија ће за увоз стране вуне добити увозне дозволе тек онда када домаћи произвођачи већ не буду имали вуну за продају. Уједно је приказао и резултат испитивања вуне од стране Завода за испитивање вуне ,из кога произлази да вуна оваца које су уведене у матичњак Савеза одговара у свему ,условима индустрије.

Уједно је инжењер г. Јоца Јагодић, поседник из Конака изабран за пословног потпретседника. **(Дан).**

—o—

Крвава туча због лепе веренице

Наково, 8 септембра. — Андрија Коров, сеоски момак дошао је са својом лепом вереницом у крчму, где је приређена игранка. У крчми се налазио Јосиф Рафаи, сеоски момак из Светог Хуберта. Њему се вереница Андријина необично свидела и он је почео на дрзак начин да јој се приближује. Коров га је зато позвао на одговорност, па је дошло до објашњења, и у јеку свађе, Рафаи је ошамарио Корова. Настала је бесна туча, у којој су учествовали и остали гости из крчме. Гости су се поделили у два табора. Многи су теже повређени у овој тучи. Полиција је на крају интервенисала и направила реда у крчми. Поступак је поведен против криваца.

—o—

Жене се потукле због живине

Велика Кикинда, 8 септембра. — Викторија Пап и Илонка Челедеш сеоске жене из Мајдана, већ давно су живеле у непријатељству. Јуче су се посвађале ,због живине, која је прешла из Илонкиног дворишта у суседкину. Викторија је истерала Илонкину живину из баште и почела ружно да псује своју суседку. Дошло је до личног обрачунавања. У тучи је Викторија дочепала мотику и њоме почела да туче Илонку. Ова је претрпела тешке повреде по телу, а лекар, који јој је указао прву помоћ, утврдио је да јој је лобања напрсла. Викторија Пап је ухапшена и спроведена у затвор Окружног суда у Великој Кикинди.

СПОРТ

У недељу почиње прворазредно првенство Нпп-а

У недељу 11 о. м. почињу прворазредне првенствене утакмице Нпп-а. Распоред је овај:

У Новом Саду: Војводина — Мачва (Шабац), судија инж. г. Радонић; Нак — Истра, судија г. Оскар Вајнберг;

У Инђији: Железничар — Грађански (Срем. Митровица), судија г. Милош Момиров;

У Бачкој Паланци: Слога — Радничкн (Н. Сад), судија г. Милисав Младеновић.

На утакмици Војводина — Мачва као аутсудије фунгираће гг. Хуска и Пашић, а на утакмици Истра — НАК гг. Стојановић и Комлош.

Распоред судија за другоразредне утакмице Нпп-а

Упоредо са прворазредним, у недељу 111 о. м. почињу и другоразредне првенствене утакмице. Судиски одбор Нпп-а одредио је за прве сусрете ове судије:

У Новом Саду: Карађорђе — Рапид, г. Пашић; Ливничар — Текстил, г. Милновић; Нфк — Трговачки г. Брил; Славија — Макаби г. Реш;

У Пашићеву: Обилић — Конкордија г. Тончић;

У Кисачу: Татра — Славија, г. Брамбергер;

У Ђурђеву: Бачка — Југовић, г. Л. Дотлић;

У Темерину: Тск — Грађански, г. Арсин;

У Жабљу: Борац — Хајдук, г. Ковач;

У Ст. Пазови: Славија — Радничкн, г. Јоксић;

У Врднику: Рудар — Иск, г. Мил. Петровић;

У Ср. Митровици: Трговачки — Подриње, г. Крамер;

У Лаћарку: Лск — Занатлија, г. Ђ. Јовановић.

—o—

Стражилово—Јуда макаби (Нови Сад) 5:4

Срем. Карловци, 8 септембра. — Прошле недеље „Стражилово" је, после једне одличне игре отпратило Рапид (Нови Сад) са резултатом 3:2.

На дан Краљевог рођендана овде је гостовао Јуда Макаби из Новог Сада са својим комплетним тимом и одиграо пријатељску утакмицу са Стражиловом. Утакмици је присуствовало врло много света, јер је познато да се између ова два клуба увек води оштра борба.

Домаћи су изашли такође са својим комплетним првим тимом и после једне врло оштре и лепе игре победили са 5:4. И један и други тим дали су врло лепу игру, али су домаћи ипак показали много више пожртвовања и повезаности у игри, те су врло лако и брзо долазили пред противнички гол и стварали веома тешке и опасне ситуације. Гости су играли сталоженије и технички нешто боље.

Код гостију се истакао десни бек, голман и десно крило, а код домаћих одлично је играо Бора Бошњаковић, који је био уједно и најбољи играч на терену, затим Белић „Цеца" на беку, Христић на спојци и Врбашки.

Изгледа да ће својом одличном игром Стражилово опет привући ону ранију спортску публику, која је знала врло ватрено навијати за своје популарне пургере. **Ж. М.**

Прво изненађење у прворазредном првенству Пнп-а

Петровград, 8 септембра. — У Петровграду је почело првенство и први лов на бодове. Састале су се сва четири петровградска клуба.

Обилић—Жск 5:0 (2:0)

Обилић је у оба полувремена био бољи и надмоћнији, па је по Ђорђевићу (3), Берберском и Михајловићу успео да постигне пет голова.

До краја игре ЖСК је тежио да да Жбар почасни гол, али то му поред одличне уже одбране Обилића није успело.

Обилићев тим треба похвалити, а особито Голубичића на голу, који је био најбољи на терену. Бековски пар био је врло добар. Хулфлинија је била добра, само Блажић треба увек да игра халфа а не полутку.

У навали је би онајбољи Ђорђевић, који је дао 3 врло лепа и ефектна гола. Остали су задовољили, једино физичка кондиција им је слаба. Ако Обилић продужи са марљивим тренингом, може се надати одличном пласману на првенственој табели.

ЖСК је играо слабо, није више оно што је некад био, и мора јако запети ако жели да поправи своју ситуацију. Ипак је најбољи био Милин на крилу, који је једино био опасан.

Пошто одређени судија није дошао, судио је по споразуму г. Мирковић, који је свој задатак свршио одлично.

Борац—Радннчки 2:2 (2:0)

Очекивала се сигурна победа Борца, особито након његове лепе игре и победе од прошле недеље над новосадском Војводином. Почетак је обећавао катастрофу Радничког јер већ у 3 м. Мицула постиже вођство за Борац 1:0 у 22 м. корнер за Борац из кога Тубић даје из волеја диван гол, 2:0.

Радннчки се брани и успева му да овај резултат задржи до краја полувремена.

У другом полувремену Радннчки је много бољи, често напада и у 10 минуту Курт је из близине страховитим шутом снижује на 2:1. Два минута после Вребелов изједначује на 2:2.

Борац сада уместо да се среди игра слабо и растргано, често је у офанзиви али без успеха. Шепртља овамо и онамо без икаквог система. Радннчки је жилав и очувао је резултат до краја. Борац је потценио свога противника, и зато је изгубио један драгоцени бод.

Судио је одлично г. Попов.

Ј. Витасек

„Бата"—„Јединство" 1:1

Борово, 8 септембра. — На стадиону с. к. Бате, одиграна је пријатељска утакмица између домаћег тима с. к. Бате и лигашке момчади, београдског „Јединства". Утакмица није била нарочито лепа, ни интересантна, што је свакако због кишовитог времена. Домаћи су имали више од игре и пред сам крај другог полувремена, када је игра нешто мало оживела, гости су се повукли у одбрану. **Ђ. Ј. Д.**

—o—

У КОВАЧИЦИ

Славија—Војводина (Вршац) 6:1 (1:1)

Ковачица, 8 септембра. — Домаћи су у првом полувремену тешко разочарали своје симпатизере, јер и поред тога што су имали технички далеко слабијег противника, играли су неповезано и растргано. Тек у другом полувремену Славија се прибира и све до краја опседа врата Војводине, али гола до 23 минута нема. У 23 минуту другог полувремена Бобар постиже други гол за Славију, а одмах затим за кратко време падају још 4 гола за домаће.

Војводина је један потпуно просечан тим, који је данас требао бити поражен са двоцифреним резултатом, а што до тога није дошло може се захвалити невероватном неху домаћег фора.

Код Војводине се истакао једино десни бек Доминис, а код домаћих Бапка, Бобар и Муха.

Голове су постигли Бапка 3, Бобар 2 и Светлик 1, за домаће, а за госте Бланума.

Судио је г. Шмитфал из Петровграда, одлично.

Велика Кикинда је победила Темишвар са 8:2 (5:1)

Вел. Кикинда, 8 септембра. — На рођендан Њ. В. Краља Петра Другог гостовала је у Великој Кикинди Б) репрезентација Темишвара која је одиграла са кикиндском екипом реванш-утакмицу.

Овај реванш је потпуно успео јер су Кикинђани однели високу победу 8:2 (5:1).

Тим Кикинде имао је овај састав: Чуданов, Вилхелм, Чорба, Биро, Јакаб, Хајденфелдер, Живић, Кљајић, Сандић, Драгић и Хајденфелдер II.

Темишвар је репрезентовао тим ЦФР.

Игра је одмах почела опасним навалама домаћих који су већ у 10 мин. били у вођству. До краја полувремена резултат је већ био 5:1.

Гости су и поред овако високог резултата у првом полувремену држали игру отвореном. Они су у пољу иначе дали добру игру, али фор-играчи нису умели да пуцају. Комбинација од њихове стране смо такође видели, али шутеве — никако.

Најслабији део тима били су бекови као и крилни халфови. Напад је успео да се често приближи домаћем голу али без резултата.

Тим Кикинде дао је врло добру игру. Играло се по земљи, кратким пасовима, брзо се преносила игра и, што је важно, пуцало се. Наравно да је оваква игра морала уродити плодом. Играчи нису били себични већ су један другом додавали лопту.

Код Кикинде чији су тим сачињавали играчи Жака и Слоге (8 Жака и 3 Слоге) били су врло добри: Јакаб, Биро, Живић и Драгић и Кљајић, а код гостију центерхалф и десна полутка.

Голове су дали: Драгић 3, Кљајић 2, Живић, Сандић и Халденфелдер II по један, а за госте лева полутка Илић.

Судија г. Тапавички. **(Дан).**

У ГОРЊЕМ КОВИЉУ
Шајкаш—Хајдук (Чуруг) 6:2 (1:2)

Горњи Ковиљ, 8 септембра. — Пријатељска утакмица између Шајкаша и Хајдука из Чуруга, недавног финалисте, завршила се сигурном победом Шајкаша са резултатом 6:2 (1:2). Игра је с једне и с друге стране била врло и узбудљива. Шајкаш је и овога пута показао се као врло добар тим, на челу са својим десетогодишњим играчима, које треба нарочито овога пута и похвалити Р. Поповим, Р. Вујичиним, П. Коларовим, Н. Коларовим, М. Јанићем, Емилом Маринковим, Лазарем Докићем, Н. Пенићем и младим халфовима С. Кошићем и Стеваном Кикошем.

Голове су дали: за госте лево крило и лева спојка, а за Шајкаш Р. Вујичин 2, М. Јанић, Е Маринков, С. Берић и Лазар Докић.

Утакмицу је судио врло добро г. Божидар Милошевић. **П. К.**

Нов спортски рекорд у дизању терета

У Александрији је успоставио нови светски рекорд у дизању терета атлета тешке категорије Ибрахим Шамс. Он је са обе руке подигао 147.5 кг. Тек недавно је поставио рекорд његов земљак Египћанин Аигиа, али Ибрахим га је знатно надкрилио.

АМЕРИКАНЦИ У ИТАЛИЈИ

На лакоатлетском митингу у Флоренцији учествовали су и лакоатлетичари из Америке. Том приликом је поправљено неколико италијанских земаљских рекорда. Најбољи резултати постигнути на овом митингу су ови:

Трчање 300 м: Малот (Америка) 34,1 сек. — 1000 м Фенеке (А.) 2:28,8. — Препоне: Толмих (А.) 14,3, Обервегер (Италија) 14,7 (рекорд). — Скок у висину: Валкер (А.) 200 см. — Скок мотком: Варов (А.) 4,30. — Троскок: Бини (И.) 14,93 (рекорд).

Извршн. бр. 163/1938.

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

Потписани судски извршитељ у смислу §§ 102 и 125 Извршн. поступ. овим објављује да ће услед одлуке Сремског суда у Жабљу број И. 477/1938 год. у корист тражиоца извршења Р. Р. Ј. информациони и инкасо завод удруж. за зашт. повер. из Новог Сада заступаног по адвокату др-у Бели Лампл из Новог Сада против извршеника ради намирења дин. 2648 и 55 пара главнице и сп. п. на јавној дражби продати покретнине, које су пописане у пленидбеном записнику бр. И. 477/1938 год. и то поименце 152 ком. шешира разне боје и величине, процењене на 6210 динара.

Дражба ће се одржати 10 септембра 1938 у 4 сата после подне на лицу места у Чуругу у кући старатеља Спасоје Мулић оди. где се налазе пренете запљењене покретности.

Жабаљ, 24 августа 1938.

Илић Милан, суд. извршн.

МАЛИ ОГЛАСИ

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

за све средње школе купује, продаје и замењује уз најповољније увете, **Антикварна књижара Менахем Папо а. д. Нови Сад, Краља Александра 13.** (2542)

ВИНА

око 250 хекти од 11 малигана по цени 3.80—4.20 дин. по литри продаје **Др. Илија Мирковић, Лединци.** (2614)

„ФЛОРОДОР"

модерно сретство за неговање лица. Уклања боре, лишајеве, освежава лице. Главно стовариште **„Вегетабилна", Нови Сад.** Може се добити у свима стручним радњама. (2617)

НОВОСАДСКИ ЖИВОТ

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—12 часова.

•

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 3 до 9 септембра

Апотека Илин Мр. Душана, Вилзонов трг бр. 4. Телефон 24-45.

Апотека Машић Мр. Николе, Темеринска ул. бр. 2. Телефон 22-91.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

•

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Трифковићев трг 3/I. Телефон 20-20 и 32-42 — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

*

•

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Марија, кћи Карла Ширбенка, наредника и Јохане Штрајхер, Никола, син Васе Јојкића, механичара и Љубице Тришић, Нада, кћи Бошка Кривокуће, жел. кочничара и Јелене Ђирић.

Венчања није било.

Умрли су: Ђурђинка Тиквић, р. Ковачевић, домаћица, стара 26 год. удова Милева Бељански, р. Лалошевић, домаћица, стара 84 год., Марија Подобник, дете, старо 30 дана, Миленко Балановић, дете, старо 11 месеци.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 7 септембра 1938

У берзанском промету закључено је данас:

ПШЕНИЦА: бачка 80 2 од сто к. д. 154—156, сремска 79-80 2 од сто к. д. 149—151, славонска 79-80 2 од сто к. д. 154—156.

РАЖ: бачка 72 2 од сто к. д. 144—146

ЈЕЧАМ: бачки и сремски нови 64-65 142.50—147.50.

ЗОБ: бачка, сремска и славонска к. д. 125—127.50.

КУКУРУЗ: бачки и сремски к. д. 130—132. банатски к. д. 128—130.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско ново 255—265, број 2 235—245, број 5 215—225, број 6 195 205, број 7 165—175, број 7 и по 125—130, број 8 110—115, 0гг и 0г сремско и славонско ново 250—260, број 2 230—240, број 5 210 220, број 6 190—200, број 7 160—170, број 7 и по 125—130, број 8 110—115.

МЕКИЊЕ: бачке, сремске и банатске нове 92.50—97.50.

ПАСУЉ: бачки и сремски бели без врећа 310—320.

МАСТ: у кантама по 25 кг бруто за нето 1340—1360

ТЕНДЕНЦИЈА: непромењена.

ПРОМЕТ: средњи.

—o—

ОСНИВАЧКА СКУПШТИНА „ЈУГОСЛОВЕНСКОГ КОЛА"

Јуче после подне, у великој дворани хотела „Слободе", одржана је оснивачка скупштина „Југословенског кола", дружине за неговање музике и народних игара. За претседника је изабран г. Светолик Пашћан, композитор и диригент.

Програм конгреса правника у Новом Саду

Као што је познато, од 10—12 септембра одржава се у Новом Саду конгрес правника Краљевине Југославије. Отварање конгреса обавиће се 10 септембра у 10.30 часова, у великој дворани Народног спомен-дома. Скупштина ће се одмах поделити у шест секција. Поједине секције почеће рад у 15 часова, У 21 час биће свечани концерт у Народном спомен-дому, искључиво за чланове конгреса и позване госте.

У недељу, 11 септембра, секције настављају рад. Уједно ће се обавити и разгледање града. У 17 ч. одржаће се пленарна закључна седница конгреса, а у 21 час свечани банкет.

У понедељак, 12 септембра, чиниће се излет на Београдски сајам, у Борово, Фрушку Гору и Суботицу.

Конгрес ће, у појединим секцијама расправљати по правним питањима: Како да се у новом грађанском законику уреди правни положај ванбрачне деце? Које се мере могу препоручити за одржање недељивости сељачког поседа? Реформа прописа грађанског парничног поступника о пресуди услед изостанка и пропуштања; Треба ли повишивати казне у кривичном законику за извесна дела; О потреби кодификације радног права; О упослењу стручног правног особља.

Прво вече „Југословенског кола"

Појава „Југословенског кола", дружине за пропагирање народне песме игре и ношње, стигла је у последњи час. У Војводини скоро се затро траг народној игри, песми и ношњи, који су истисли продукти болесне цивилизације, који служе задовољству ниских инстиката.

Идеалну задаћу поставила је себи дружина „Југословенско коло". али и тешку, и, ако само један део својих задатака изврши у року од једне године, учиниће много за нашу народну уметност.

Претставници многих новосадских друштава и штампе били су више него изненађени на специјално приређеној проби „Југословенског кола". Није се знало шта је боље. Народне игре биле су изведене једном готово балетском савршеношћу и повезане песмом у једну целину. На позорници је изведена реална слика сеоског живота, коју би веома тешко и рутинирани глумци могли вершије и реалније дати.

У четвртак, 8 септембра, у 20.30 часова, приређује „Југословенско коло" своје прво вече, у великој дворани хотела „Слободе". Суделују сви чланови и чланице: Мира Чонић, Дара Ђусић, Јованка Црњанска, Мира Милованов, Мира Илић, Лале Јованчић, Андрија Сечујски, Војица и Богољуб Поповић, Вића Варагић, Мика Ђајинов, Јоца Сремчевић и Светолик Пашћан. Питање је да ли ће се одазвати наша омладина, која је у првом реду позвана да помогне рад ових вредних прегалаца. Прет продаја улазница врши се у књижари „Славија".

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

За заменика државног тужиоца у Новом Саду постављен је г. Милош Свирчевић. Г. Свирчевић је данас положио заклетву пред старешином Државног тужиоштва г. др. Душаном Антонијевићем и преузео дужност.

У близини Мајурске капије дошло је до судара градског аутобуса и аутомобила лекара г. др. Манојловића из Сремске Каменице. Срећом, судар је прошао без жртава.

Брижне мајке

своју децу уредно мажу са

Lalicin baby kremom

Из Поповићеве Краљевске дворске апотеке у Новом Саду

НОВОСАДСКИ ЕПИГРАМИ

2:0

У Сиднеју умро је један фармер који је имао два срца ,оба на десној страни.

На том свету белом чудних има ствари!
Човек неки умро од срчане мане,
Па се многи њему чудили лекари:
Два је срца им'о, и то с десне стране.
Морао је, ето, због тога да пати,
А да се олакша — ствар је била проста:
Једно срце он је треб'о нама дати,
Јер без срца људи наш град има доста!

Аб.

Куглашки спорт клуб „Истра" приређује 10 септембра у 20 часова забаву са игранком у гостиони „Приморје", Суботичка ул. бр. 69. На програму је „Зла жена", хумор. игра у 3 чина. Свира џез „Новак". Улазница нема.

Дин. 1,000.000 добијено на лозу у Новом Саду. Новосађани се не могу потужити на главно вучење Држ. класне лутрије, јер се је срећа опет на њих осмехнула. Купци новосадске банкарске радње **Лудвиг Лустиг,** главна колектура Држ. класне лутрије ,једно за другим су добијали на лозу за време трајања вучења. Последњи дан главног вучења био је нарочито срећан за купце ове банке, јер је **срећка бр. 32.670 добила Дин. 1,000.000, а срећка бр. 96.934 добила је Дин. 100.000.** Згодитке је банка исплатила одмах сретним купцима. Интересантно је напоменути, да је и приликом прошлог вучења купац ове банке добио главни згодитак од дин. 2,000.000.

—o—

ХУМОРИСТИЧКО ВЕЧЕ У „СЛОБОДИ"

Г. г. Л. М. Делић, Љ. Васиљевић и г-ђа Алинка Божина-Делић, чланови Позлашћеног позоришта, приређују своје популарно хумористичко вече у уторак, 13 септембра у дворани хотела „Слобода". На програму су радио-скечеви, дуети, комедије и рапорти. Почетак у 20.30 часова.

Нови наставници у Музичкој школи „Бајић"

Већи број ученика у овој школској години приморао је управу Музичке школе „Бајић" да повећа и број наставника у извођачким класама. Док се са неким истакнутим музичарима ван Новога Сада још воде преговори, ангажовани су већ и почели да раде у школи познати новосадски музичари и искусни педагози г-ђа Зора Душановић, виолинисткиња, која је и раније припадала наставничком савету Музичке школе „Бајић", те се сада после прекида од неколико година, опет враћа на дужност. Г. Фрања Хошек, концертмајстор Филхармониског оркестра Музичког друштва, такође је добио класу виолине у Музичкој школи „Бајић", те се од овога младог педагога очекује лепи резултати. Соло певање такође је заступљено у личности популарног новосадског оперског и концертног певача г. Гезе Шенбергера који је нашој јавности познат са својих честих концерата, а исто тако и као педагог певања. Преговори са осталим виђеним музичарима у Новом Саду настављају се у циљу да се око Музичке школе „Бајић" која стоји под надзором Министарства просвете, концентришу све музичке педагошке снаге од којих се јавност може надати да ће корисно деловати на развој музичке културе нашега града, културнога средишта Војводине

—o—

МЕТАЛСКИ РАДНИЦИ ПРЕДЛАЖУ НОВИ КОЛЕКТИВНИ УГОВОР

Подружница металских радника у Новом Саду одржала је јуче конференцију чланства, на којој је расправљено о питању колективног уговора, који ће данас поднети послодавцима на потпис. Конференција је решила да ће металски радници одмах напустити рад, ако послодавци не прихвате њихове услове.

—o—

ЛОГОРОВАЊЕ НОВОСАДСКИХ СКАУТА ЗАВРШЕНО

Тродневно логоровање новосадских скаута и планинки завршено је логорском ватром.

Три дана новосадски скаути и планинке весело су провели у каменичком парку. На завршетку овогодишњег логоровања приређена је логорска ватра у присуству претседника клуба скаута брђана г. Живојновића и великог броја пријатеља природе и скаута. Око логорске ватре изводили су скаути обилан програм; од немог говорника до мелодичних тенора из најновијих опера. Најбоље су им успеле драме.

Са лепим успоменама су пријатељи природе напуштали логор, праћени пуцкарањем ватре и топлом песмом младих скаута, обећавши да ће идуће године поново доћи.

Новосадским скаутима сви посетиоци каменичког парка треба да захвале, јер су ови омогућили приступ до хладне и здраве изворске воде. Изградили су степенице, а извор претворили у модерну чесму.

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Ст. Бановачког 11. — Власник за ДАН к. д. СВЕТОЗАР ЂИВАНОВИЋ, Јована Бошковића 1.
Штампа „Дан" к. д., штампарско предузеће, Краља Александра ул. 7.